UDK 347.61/.62:347.965.42
doi 10.7251/PR7326689M
Оригинални научни чланак

АРБИТРАБИЛНОСТ ПОРОДИЧНОПРАВНИХ СПОРОВА

Проф. др Јелена Вукадиновић Марковић[1]
Др Владимир Вукадиновић[2]

Апстракт: *Могућност решавања породичноправних спорова пред арбитражама представља једно од најосетљивијих питања савременог арбитражног права. Традиционално су се ови спорови сматрали неарбитрабилним због заштите примарног предмета породичних односа, њихове правне природе и тумачењем ових односа као дела јавног поретка, док савремени правни системи све више прихватају диференциран приступ.*

Рад полази од тезе да би требало правити разлику међу врстама породичноправних спорова и да њихова арбитрабилност зависи од природе права о којима се одлучује и потребе за заштитом јавног интереса, нарочито интереса детета. У споровима у којима се одлучује о заштити деце или о статусу супружника искључена је могућност уговорања арбитраже. Међутим, спорови у којима преовладава имовински интерес а ту су првенствено спорови који се односе на расподелу брачне тековине, могу се сматрати подобним за арбитражно одлучивање.

Кључне речи: *арбитража, арбитрабилност, породично право, јавни поредак.*

---

[1] Виша научна сарадница Института за упоредно право у Београду; ванредна професорка на Правном факултету Паневропског универзитета „Апеирон“, Бања Лука; j.vukadinovic@iup.ac.rs; https://orcid.org/0000-0002-3949-4672.

[2] Доктор правних наука; Факултет медицинских наука, Универзитета у Крагујевцу; vukadinovicv444@gmail.com

1. УВОДНА РАЗМАТРАЊА

Питање могућности примене арбитраже у породичноправним споровима дуго је било маргинализовано у правној теорији. Разлог томе лежи у традиционалном схватању да су породични односи уско повезани са јавним интересом и да из тог разлога морају остати у искључивој надлежности државних судова.[3]

Међутим, савремени развој права, као и растућа улога алтернативних метода решавања спорова, доводе до постепеног преиспитивања овог приступа. Како се истиче у савременој литератури, арбитрабилност породичноправних спорова данас је све прихваћенија како у англосаксонским тако и у континенталним правним традицијама.[4] Разлози се могу тражити у предностима арбитраже који се огледају у брзини одлучивања, тајности поступка, мањих трошкова и пријатељској атмосфери у којој се одвија арбитражни поступак.[5]

Ипак, прихватање арбитраже у овој области не подразумева одрицање од заштите јавног интереса. Напротив, интереси малолетне деце и заштита слабије стране и даље представљају кључна ограничења приватној аутономији странака и оправдавају задржавање одређених категорија спорова у искључивој надлежности судова. Са друге стране, поред статусних и личноправних питања, постоји читав низ породичноправних спорова у којима доминира имовинскоправни елемент, као што су спорови поводом поделе заједничке имовине, издржавања или имовинских последица брачних и ванбрачних односа. Управо у тим споровима савремени правни системи све чешће препознају могућност арбитражног решавања, полазећи од становишта да такви односи, у мери у којој су диспозитивне природе, могу испуњавати услове подобности за арбитражно одлучивање. Другим речима, савремени развој не доводи до потпуног напуштања концепта неарбитрабилности породичноправ-

---

[3] Више Ph. Fouchard, E. Gaillard, B. Goldman, *On International Commercial Arbitration*, Kluwer Law International, 1999, стр. 330–331. Посебно вид. чл. 2060 став 1 Француског Грађанског Законика.

[4] K. Knol Radoja, „Svrsishodnost arbitrabilnosti obiteljskopravnih sporova s posebnim naglaskom na sporove proizašle iz razvoda braka", *Pravni vjesnik*, vol. 31, br. 1, 2015, str. 85–10

[5] Вишо предностима арбитражног одлучивања у односу на судски вид. Ј. Вукадиновић Марковић, *Поступак решавања спорова пред међународним трговинским арбитражама*, Институт за упоредно право, Београд, 2022

них спорова, већ до његовог постепеног редефинисања кроз прихватање ограничене и контролисане арбитрабилности појединих имовинских аспеката породичних односа.

С тим у вези, кључно питање више није да ли су породичноправни спорови у целини неарбитрабилни, већ да ли је могуће допустити арбитражу у оним сегментима породичних односа у којима преовладавају диспозитивни и имовинскоправни елементи, уз истовремено очување судске контроле и заштите јавног интереса. Управо тај помак од концепта апсолутне неарбитрабилности ка ограниченој и контролисаној арбитрабилности појединих имовинских аспеката породичних односа представља један од најзначајнијих трендова савременог арбитражног права.

Полазећи од наведеног, у овом раду ће бити анализирани домети и ограничења примене арбитраже у породичноправним споровима како би се испитало у којој мери арбитража може представљати правно одржив механизам решавања појединих породичноправних спорова. Основна полазна претпоставка рада јесте да породичноправни спорови, због своје повезаности са јавним поретком и заштитом основних друштвених вредности, у начелу остају неарбитрабилни, али да савремени правни системи све чешће прихватају могућност арбитражног решавања њихових имовинских аспеката, уз појачану судску контролу и обавезно поштовање најбољег интереса детета.

2. ПОЈАМ И ЗНАЧАЈ АРБИТРАБИЛНОСТИ

Да би један спор уопште могу да буде предмет арбитражног одлучивања потребно је да задовољи законом прописане услове подобности за арбитражно одлучивање. Другим речима, неопходно је да се ради о арбитрабилном спору. Одређивањем граница арбитрабилности спорова одређују се границе аутономије странака у поступку арбитражног решавања спорова. У том смислу, она није само техничко питање надлежности, већ одраз односа између приватноправне слободе странака и јавноправних ограничења.[6]

Арбитрабилност представља вишезначан и сложен правни појам којим се одређује шта може бити предмет арбитраже (*arbitrabilnost*

[6] Више о појму арбитрабилности вид. Ј. Вукадиновић Марковић, *Улога арбитрабилности у процесу решавања спорова пред међународним трговинским арбитражама*, докторска теза, Правни факултет Универзитета у Београду, 2016.

ratione materiae), као и ко може бити странка арбитражног споразума (*arbitrabilnost ratione personae*).[7] Стога се с правом истиче да арбитрабилност представља једну од основних претпоставки ваљаности арбитражног уговора.[8] Арбитрабилност предмета спора, у теорији и пракси се најчешће одређује кроз два кључна критеријума: диспозитивност права и имовинскоправни карактер спора.[9] Ови критеријуми почивају на идеји да странке могу слободно располагати правима која су предмет спора, као и да су таква права по својој природи подобна за приватно решавање. Ипак, савремени приступ показује да наведени критеријуми нису увек довољни, нарочито у областима у којима је изражен јавни интерес, као што је породично право, где класична подела на диспозитивна и недиспозитивна права често не одражава у потпуности сложеност правних односа.

У том контексту, све већи значај добија концепт тзв. функционалне арбитрабилности.[10] Према овом приступу, није могуће апстрактно и унапред утврдити да ли је одређена категорија спорова арбитрабилна, већ је неопходно извршити конкретну процену природе спорног односа, правне природе захтева и степена укључености јавног интереса. Овај приступ омогућава флексибилније и нијансираније разумевање арбитрабилности, посебно у оним областима у којима се преплићу приватноправни и јавноправни елементи. Упоредноправна решења указују на извесне разлике: поједина законодавства, попут немачког, полазе од тога да предмет арбитраже може бити сваки имовинскоправни захтев, док се у правним системима као што су Сједињене Америчке Државе и Канада арбитрабилним сматрају, по правилу, сви спорови, изузев оних који су изричито резервисани за искључиву надлежност државних судова.[11]

Србија је доношењем Закона о арбитражи 2006. године значајно модернизовала свој арбитражни оквир, приближавајући га решењима

---

[7] Вид. М. Кнежевић, „О појму и значају арбитрабилности“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду*, 1-2, 2008, стр. 873-892.

[8] Ј. Перовић, *Уговор о међународној трговачкој арбитражи*, Службени гласник 2002, стр. 45.

[9] Вид. чл. 5 Закона о арбитражи Републике Србије

[10] J. Lew, L. Mistelis, S. Kröll, *Comparative International Commercial Arbitration*, Kluwer Law International, 2003, стр. 215–230.

[11] C. Morris, „Arbitration of Family Law Disputes in British Columbia”, Paper prepared for the Ministry of Attorney General of British Columbia, Peacemakers Trust, British Columbia, 2004, стр. 60.

садржаним у UNCITRAL Модел закону. Према важећем решењу, арбитрабилни су сви спорови о правима којима странке могу слободно располагати, што обухвата широк спектар привредних и грађанскоправних односа. Истовремено, из арбитраже су искључени спорови који се тичу статусних питања, брака и породичних односа, стечаја, као и појединих стварноправних и јавноправних односа који производе дејства *erga omnes*.[12] Овакво решење показује да српско право прихвата функционални приступ арбитрабилности, уз јасно наглашену заштиту јавног поретка и интереса који превазилазе приватну сферу странака.

Сличан приступ присутан је и у праву Босне и Херцеговине. Релевантна правила садржана су у законима о парничном поступку и посебним прописима ентитета. У начелу, арбитрабилним се сматрају имовинскоправни и привредни спорови, пре свега између правних лица, док су из арбитраже искључени статусни односи, већина радних спорова и спорови који подразумевају вршење јавноправних овлашћења.

Арбитрабилност, стога, представља границу између спорова који могу бити поверени приватном механизму решавања и оних који, због заштите јавног интереса или статуса лица, остају у искључивој надлежности државних судова[13]. Породичноправни спорови су у том смислу посебно осетљиви, јер истовремено обухватају приватноправне, јавноправне и статусне елементе, што додатно усложњава питање њихове подобности за арбитражно решавање.

3. НЕАРБИТРАБИЛНОСТ ПОРОДИЧНИХ СПОРОВА

Традиционално схватање неарбитрабилности породичноправних спорова заснива се на идеји да су породични односи од посебног друштвеног значаја и да стога морају бити под контролом државе. Начела породичног права изведена су из уставних одредби о браку и породици, које опредељују оне опште вредности на којима треба да се заснива правно уређење односа у породици.[14]

---

[12] За ширу дискусију вид. Ј. Вукадиновић Марковић, „Is There a Place for Arbitration in Disputes Arising from Administrative Contracts", *Law on General Administrative Procedure: Contemporary Tendencies and Challenges*, Институт за упоредно право, Београд, 2024, стр. 165–179; М. Васиљевић, „Арбитражни уговор и интеркомпанијскоправни спорови", *Анали Правног факултета у Београду*, бр. 2/2018, стр. 7–29.

[13] J. Paulsson, *The Idea of Arbitration*, Oxford University Press, Oxford 2013, str. 117

[14] М. Драшкић, *Породично право: приручник за полагање правосудног испита*,

Посебно је значајно да судови у овим споровима имају активну улогу, која превазилази класичну диспозитивност странака. Суд није само арбитар између странака, већ и заштитник јавног интереса, нарочито када је реч о деци. Другим речима, суд има могућност да расправља и доноси одлуке ван захтева странака у поступку.[15] Управо ова улога суда доводи у питање примену арбитраже, која се традиционално заснива на пасивној улози арбитра одлучивањем само у оквиру захтева коју су странке поднеле на основу начела аутономије воље.

Полазећи од оваквог приступа, класична арбитражна теорија породичноправне спорове посматра као недиспозитивне, блиско повезане са јавним поретком и као предмете поступака инквизиторног карактера, што их чини неподобним за арбитражно решавање.[16] Ово становиште посебно долази до изражаја у питањима као што су развод брака, родитељско право и утврђивање родитељства, која се традиционално сматрају искључиво резервисаним за одлучивање од стране државних судова.

Ипак, овакво традиционално схватање све више је предмет критике у савременој правној теорији и пракси. Савремени породични односи све чешће укључују изражене имовинске елементе и сложене правне односе који захтевају ефикасније и флексибилније механизме решавања спорова. У том контексту, нарочито у англосаксонским правним системима, развија се концепт тзв. породичне арбитраже (*family law arbitration*)[17], укључујући и тзв. арбитражу развода (*divorce arbitration*).[18] Иако сам назив може довести у заблуду, ова врста арбитраже не обухвата одлучивање о самом разводу брака као статусном питању, већ се односи на спорне односе који произлазе из развода, као што су питања издржавања деце и супружника, вршења родитељског права, расподеле брачне тековине и уређења имовинских односа путем брачних уговора.[19]

Службени гласник, Београд, 2016, стр. 19.

[15] Чл. 205 Породичног закона, *Службени гласник РС, бр.18/2005, 72/2011- др закон и 6/2015*

[16] Ph. Fouchard,E.Gaillard, B. Goldman, *op.cit.,* str. 332

[17] A. J. Amundsen, C. M. Zack, "Family Law Arbitration", Journal of the American Academy of Matrimonial Lawyers, Vol. 37, No. 1, 2024, pp. 49–86.

[18] B. A. Atwood*,* "Arbitrating Family Law Disputes", *Family Dispute Resolution* (P.Salem, K. Browe Olson eds), Oxford University Press, 2024; B. M. Harges, „Alternative Dispute Resolution in Divorce and Family Cases in France and the United States: What the Two Countries Can Learn from Each Other", *SSRN Electronic Journal*, 2024.

[19] За француски и амерички приступ овој теми видети: B. Harges, „Alternative Dispute

4. САВРЕМЕНИ ПРИСТУП АРБИТРАБИЛНОСТИ ПОРОДИЧНИХ СПОРОВА

Савремени трендови у праву показују постепено напуштање традиционалног схватања апсолутне неарбитрабилности породичноправних спорова.[20] Уместо категоричног искључења ове врсте спорова из надлежности арбитраже, све више се развија диференциран приступ, који прави разлику између различитих врста породичноправних питања.[21] Ова еволуција је последица ширих промена у правним системима, пре свега јачања начела приватне аутономије, али и све израженије потребе за ефикаснијим, бржим и економичнијим механизмима решавања спорова.[22]

У том контексту, арбитража се више не посматра искључиво као инструмент резервисан за трговинске и привредне спорове, већ као флексибилан механизам који, уз одређена ограничења, може наћи примену и у појединим сегментима породичног права.[23] Нарочито се истиче њена потенцијална улога у растерећењу судова, смањењу трајања поступака и омогућавању странакама да активније учествују у обликовању исхода спора. Поред тога, арбитража може допринети већој дискрецији и очувању приватности, што је од посебног значаја у породичноправним односима.

Ипак, проширење арбитрабилности у овој области не значи потпуно напуштање заштите јавног интереса. Напротив, савремени трендови настоје да успоставе равнотежу између начела аутономије воље и потребе за заштитом слабијих страна и друштвених вредности. Та равнотежа се постиже кроз различите механизме контроле, који подразумевају ограничење круга питања која могу бити предмет арбитраже, обавезну

Resolution in Divorce and Family Cases in France and the United States: What the Two Countries Can Learn from Each Other", *Loyola Law Review*, Vol. 69, No. 3, 2023.

[20] K. Knol Radoja, „Svrsishodnost arbitrabilnosti obiteljskopravnih sporova s posebnim naglaskom na sporove proizašle iz razvoda braka", *Pravni vjesnik*, vol. 31, br. 1, 2015, стр. 88

[21] Tako je у Аустралији Закон о породичном праву из 1975. године измењен 1991. године како би се дозволила арбитража у породичноправним стварима, али је она изричито ограничена на имовинске и финансијске спорове

[22] M. Dika, „Arbitražno rješavanje stečajnih sporova u hrvatskom pravu", *Pravo u gospodarstvu*, god. 35, бр. 1, 1996, стр. 50–62

[23] A. Maganić, „Arbitrability in Non-Contentious Matters", *Croatian Arbitration Yearbook*, бр. 15, 2008

примену императивних норми, као и могућност накнадне судске контроле арбитражних одлука, посебно у случајевима који се тичу права детета или других питања од јавног интереса.

Другим речима, у оквиру овог савременог приступа, све је израженија подела између статусних и имовинских породичноправних спорова. Док се статусна питања, под којим се сврставају поступци закључења и развода брака, утврђивања и оспоравања материнства и очинства, усвојења, лишења или ограничења родитељског права, поверавања детета на чување и васпитање, као и одржавања личних односа и контаката са дететом и даље сматрају неарбитрабилним због своје тесне повезаности са јавним поретком и недиспозитивним карактером, имовински аспекти породичних односа попут питања поделе имовине, издржавања супружника и уговорног уређења имовинских односа тумаче се као подобни за арбитражно одлучивање.[24] Ипак, чак и у тим случајевима, аутономија странака није апсолутна, већ је условљена обавезном применом императивних норми и подвргнута судској контроли.

Можда одговор на питање арбитрабилности породичноправних спорова лежи у хибридном моделу решавања ових спорова.[25] Овај модел почива на комбинацији елемената приватне аутономије и јавноправне контроле, настојећи да помири захтеве ефикасности и флексибилности са потребом заштите јавног интереса и основних права учесника у поступку. За разлику од класичне комерцијалне арбитраже, у којој је аутономија воље странака доминантан принцип, у породичној арбитражи она је значајно ограничена и подвргнута додатним нормативним и институционалним корективима.

Ова ограничења се огледају, пре свега, у обавезној примени релевантних материјалноправних норми, суженом простору за избор арбитра, као и у појачаној судској контроли арбитражних одлука. На тај начин се обезбеђује да исход арбитражног поступка буде у складу не само са вољом странака, већ и са императивним правилима и ширим друштвеним интересима. Истовремено, у оваквом моделу долази до трансформације улоге арбитра, који више није искључиво неутрални донисалац одлуке већ и активни гарант поштовања основних правних принципа,

[24] S. Triva, A. Uzelac, *Hrvatsko arbitražno pravo: Komentar Zakona o arbitraži i drugi izvori arbitražnog prava*, Narodne novine, Zagreb, 2007, стр. 7.

[25] K. Knol Radoja, o*p.cit.,* стр. 94–95.

укључујући заштиту слабије стране и најбољег интереса детета.[26]

Управо из тих разлога, правни системи који допуштају арбитражу у породичноправним стварима истовремено модификују њене основне принципе. Та модификација се испољава кроз појачану улогу суда у контроли поступка и исхода, ограничење домета аутономије странака, као и увођење додатних процесних гаранција које превазилазе оквире класичне комерцијалне арбитраже. Такви механизми имају за циљ да спрече евентуалне злоупотребе и обезбеде да арбитража остане у складу са фундаменталним вредностима правног поретка.

Стога се може закључити да породична арбитража представља специфичан и еволутиван механизам решавања спорова, који се развија на пресеку приватне аутономије и јавноправне регулативе.[27] Управо та хибридна природа оправдава потребу за диференцираним приступом питању арбитрабилности у овој области, при чему се сваки спор мора посматрати у светлу његових конкретних карактеристика и степена укључености јавног интереса. У Сједињеним Америчким Државама, судска пракса, попут одлуке Fawzy v. Fawzy[28], прихвата могућност арбитраже у породичним стварима, али уз јасно наглашену потребу судске контроле, нарочито када су у питању деца. Канадска пракса иде у сличном правцу, што је потврђено у одлуци Desputeaux v. Éditions Chouette[29], у којој се истиче широка прихватљивост арбитраже, али уз поштовање императивних норми и јавног поретка. У Индији, међутим, судови заузимају рестриктивнији приступ, што се огледа у одлуци Booz Allen & Hamilton Inc. v. SBI Home Finance Ltd.[30], где је наглашено да спорови који се односе на статус и јавноправне односе нису арбитрабилни.

Надовезујући се на наведене упоредноправне тенденције, посебан значај у одређивању граница арбитрабилности породичноправних спорова има појам јавног поретка, који представља кључни коректив приватној аутономији странака. Јавни поредак у овој области обухвата скуп основних вредности правног система, међу којима се посебно истичу

[26] W. Kennett, „It's Arbitration, But Not As We Know It: Reflections on Family Law Dispute Resolution", *International Journal of Law, Policy and The Family*, 2016, str. 4-6.
[27] *Ibid*
[28] Fawzy v. Fawzy, 973 A.2d 347, 199 N.J. 456 (N.J. 2009)
[29] Desputeaux v. Éditions Chouette (1987) inc., 2003 SCC 17 (CanLII), [2003] 1 SCR 178
[30] Desputeaux v. Éditions Chouette (1987) inc., 2003 SCC 17 (CanLII), [2003] 1 SCR 178

заштита најбољег интереса детета, начело равноправности странака и забрана злоупотребе права.[31] Значај јавног поретка у породичноправним односима произлази и из чињенице да правно признање одређених породичних односа непосредно одражава вредносни систем једног друштва.[32] Управо из тог разлога, судови задржавају овлашћење да одбију признање или извршење арбитражне одлуке уколико утврде да је она у супротности са овим фундаменталним принципима. Ова контрола не представља изузетак, већ суштински елемент функционисања арбитраже у породичноправним стварима, будући да обезбеђује њену усклађеност са ширим системом заштите основних права.

Упркос овим ограничењима, арбитража у породичноправним односима нуди одређене предности које доприносе њеној све већој афирмацији у савременом праву. Пре свега, она омогућава брже и ефикасније решавање спорова, уз виши степен поверљивости и флексибилности у односу на класичне судске поступке. Поред тога, арбитража може допринети смањењу конфликта између странака, што је од посебног значаја у контексту породичних односа који по правилу имају дуготрајне последице. Међутим, ове предности прате и одређени недостаци. Виши трошкови поступка, ограничене могућности коришћења правних лекова, као и ризик од неједнакости странака, посебно у ситуацијама у којима постоји структурна дисбалансираност, представљају значајне изазове за примену арбитраже у овој области.

Савремени развој јасно показује да се питање арбитрабилности породичноправних спорова не може решити једноставним бинарним приступом, односно искључивим прихватањем или одбацивањем арбитраже. Напротив, неопходно је развити сложенији концептуални оквир који омогућава балансирање између различитих, често супротстављених интереса. У том контексту, концепт тзв. контролисане арбитрабилности намеће се као најадекватнији теоријски и практични одговор. Овај концепт полази од тога да арбитража не треба да буде ни апсолутно искључена, ни неограничено допуштена, већ условно прихваћена у оним категоријама спорова у којима је то оправдано њиховом природом. Истовремено, он подразумева постојање ефикасних механизама контроле,

[31] Више о појму јавног поретка вид. С. Перовић, *Облигационо право*, Службени лист СФРЈ, Београд, 1980, стр. 168–170

[32] U. Novaković, G. Milojević, "Property Relations Between Partners IN Non-Marital and Same –Sex Unions, *Law- Theory and Practice*, No 4/2025, str. 95

пре свега кроз примену императивних норми и судски надзор, који обезбеђују да арбитража остане у границама јавног поретка.

5. ЗАКЉУЧАК

Анализа арбитрабилности породичноправних спорова показује да се савремени правни развој креће од традиционалног, рестриктивног приступа ка флексибилнијем и диференцираном моделу који уважава сложеност породичних односа. Апсолутна неарбитрабилност, заснована на схватању породичног права као искључиво сфере јавног интереса, више не одговара реалности савремених правних система, у којима све већу улогу имају имовински и уговорни аспекти породичних односа. Истовремено, потпуна либерализација арбитраже у овој области није прихватљива, будући да би могла угрозити основне вредности правног поретка, нарочито заштиту детета и равноправност странака.

Савремени трендови, како у упоредном праву тако и у правној теорији, указују на потребу за успостављањем равнотеже између аутономије воље странака, ефикасности поступка и заштите јавног интереса. Управо у том контексту, концепт контролисане арбитрабилности представља најадекватнији оквир за разумевање и даљи развој арбитраже у породичноправним стварима. Он подразумева да се арбитража допушта у оним сегментима породичних односа који имају изражен имовински карактер, уз истовремено задржавање строгих ограничења у погледу статусних питања и питања која се тичу деце.

Тако конципиран оквир омогућио би да арбитража постане функционалан и користан механизам решавања породичноправних спорова, без угрожавања основних вредности правног система. На тај начин, арбитрабилност у овој области не би више била посматрана као апсолутна категорија, већ као динамичан и контекстуално условљен појам, чији је домет одређен природом спорног односа и степеном укључености јавног интереса.

Professor Jelena Vukadinović Marković, PhD[33]
Vladimir Vukadinović, PhD[34]

ARBITRABILITY OF FAMILY LAW DISPUTES

Abstract: *The possibility of resolving family law disputes through arbitration represents one of the most controversial issues in contemporary arbitration law. Traditionally, such disputes have been regarded as non-arbitrable due to the need to protect the core subject matter of family relationships, their specific legal nature, and the understanding of these relations as forming part of public policy. However, modern legal systems increasingly adopt a differentiated approach to this issue.*

This paper proceeds from the premise that distinctions should be drawn among different categories of family law disputes and that their arbitrability depends on the nature of the rights at issue and the need to safeguard the public interest, particularly the best interests of the child. In disputes concerning the protection of children or the personal status of spouses, the possibility of arbitration remains excluded. By contrast, disputes predominantly involving pecuniary interests — particularly those relating to the division of matrimonial property — may be considered suitable for arbitration. In support of this position, particular attention is devoted to the European context and relevant comparative law solutions.

Keywords: *arbitration, arbitrability, family law, public policy.*

[33] Senior Research Fellow at the Institute of Comparative Law; Associate Professor at the Faculty of Law, Pan-European University „Apeiron“, Banja Luka; j.vukadinovic@iup.ac.rs; https://orcid.org/0000-0002-3949-4672.

[34] Doctor of Laws; Faculty of Medical Sciences, University of Kragujevac; vukadinovicv444@gmail.com